

musik

i Storkyrkan

– hösten och vintern 2024

Svenska
kyrkan

Stockholms
domkyrkoförsamling

Biljetter

Var och hur köper jag biljetter?

Storkyrkans entré, öppen varje dag kl 9.30–17.00.
Konsertdagen en timme före konsert.

Biljettsläpp Torsdagen den 5 september kl 12.00–16.00 har vi biljettsläpp för höstens konserter i Storkyrkan.

OBS! Bokningstelefon: 08-723 30 17 är endast tillgänglig under biljettsläppsdagen 5 september ovanstående tid.

Köp via webb

www.musikstorkyrkanstjacob.com och
www.nortic.se

Köpta biljetter återlöses inte.
Sex procent moms ingår i biljettpriiset.

Vid betalkonserter har vi åldersgräns på 6 år om inte annat anges.

Mixa och maxa! Sätt ihop din egen konsertserie och få rabatt, gäller endast vid köp i Storkyrkans entré:

- Mini – 3 konserter 10%
- Midi – 4 konserter 15%
- Maxi – 5 konserter 20%

Detta erbjudande kan inte kombineras med andra rabatter.

Grupp- och företagsbokningar

Frågor om grupp- och företagsbokningar:

louise.linde@svenskakyrkan.se

Vänligen ange kontaktuppgifter inkl telefonnummer.

Konserter i storkyrkan

- Den dyraste biljettkategorin är mittgången, den billigaste är lyssnarplatser.
- Alla platser är numrerade om inget annat anges.
- Dörrarna öppnas 30 minuter före konsertstart.
- Rullstolsplatser finns i B- och F-sektionerna. En medföljare går gratis.
Bokas via e-post: louise.linde@svenskakyrkan.se

Arenaskisser

Besök gärna www.musikstorkyrkanstjacob.com och ladda ner arenaskisser. Där kan du se kategorierna och var platserna finns i respektive kyrkorum.

Inga stora väskor, ryggsäckar, dramaten eller resväskor tillåtna i kyrkan.
Fotografering och ljudupptagning är inte tillåten vid våra konserter.

Redaktionskommitté: Gary Graden, Johan Hammarström, Mattias Wager, Helene Stureborg & Mikael Wedar
Programtexter och intervjuer: Anna Hedelius
Layout: Johan Hammarström
Omslagsbild: Magnus Aronsson
Tryck: åtta.45

Konsertserierna i Storkyrkan kyrka äger rum i samarbete med Sensus.

sensus

*”Utan musik skulle livet
vara ett misstag.”*

— FRIEDRICH NIETZSCHE

Kära musikvän!

Välkommen till en ny konsertsäsong i Storkyrkan! Vi har ett brett utbud av konserter som bjuder på allt från tidlösa körverk och storslagen orgelmusik till samtida kompositioner och stämningfulla allsånger. Oavsett om du söker tröst i vacker sakral musik, vill fira högtider med traditionell julmusik eller uppleva nyskapande konsertformer finns det något för alla smaker.

Höstens konsertsäsong kommer i sin helhet att hållas i Storkyrkan, då S:t Jacobs kyrka stänger för renovering från och med den 1 september. Renoveringen, som förväntas pågå stora delar av 2025, innebär att Stockholms domkyrkoförsamlings musikverksamhet tillfälligt flyttas till Storkyrkan.

Höjdpunkterna inkluderar internationella körensembler och hyllningar till stora kompositörer. Varje konsert är en inbjudan att uppleva gemenskap och musikalisk glädje i Storkyrkans unika atmosfär.

Vi ser fram emot att välkomna dig till en säsong fylld av musikaliska höjdpunkter – en plats där röster och toner för samman människor och skapar oförglömliga ögonblick!

Varmt välkommen till musikaliska upplevelser i Storkyrkan!

Gary Graden, Johan Hammarström & Mattias Wager

HEMSIDA
www.musikstorkyrkanstjacob.com

Prenumerera på MUSIKENS NYHETSREV. Anmäl dig via
hemsidan: www.musikstorkyrkanstjacob.com

Gilla oss på FACEBOOK
facebook.com/musikstorkyrkanstjacob.com

Följ oss på INSTAGRAM
instagram.com/musikstorkyrkanstjacobskyrka

Fredag 6 september kl 17.00

Orgelkonsert Bara vara
Mattias Wager orgel

Fredag 13 september kl 17.00

Orgelkonsert Drömlandskap
Johannes Skoog orgel

Lördag 14 september kl 16.00

Sacred Music Today
S:t Jacobs Kammarkör
Masterclassdirigenter Mattias Wager orgel

Söndag 15 september kl 11.00

Musikhögmässa
Storkyrkans Kammarkör
Masterclassdirigenter Mattias Wager orgel

Fredag 20 september kl 17.00

Orgelkonsert Music from Great Britain
Ben Sheen (England) orgel

Fredag 27 september kl 17.00

Orgelkonsert Hösten
Mattias Wager orgel

Söndag 29 september kl 16.00

Pånyttfödelse och väckelse
Manskörerna ur Uppsala domkyrkas gosskör,
Storkyrkans Gosskör och Katarina Sturar
Margareta Raab & Gregory Lloyd dirigenter

Fredag 4 oktober kl 17.00

Orgelkonsert Musik, tout de suite!
Johannes Skoog orgel

Lördag 5 oktober kl 16.00

Sjung med!
Gary Graden sångledare Mattias Wager orgel & piano

Söndag 6 oktober kl 16.00

Aftonport till evigheten
S:t Jacobs Vokalensemble Mikael Wedar dirigent
• Entré

Fredag 11 oktober kl 17.00

Orgelkonsert Triptyk och symfoni S:t Göran
Mattias Wager orgel

Söndag 13 oktober kl 16.00

In the beginning
Stockholms domkyrkokör Stockholms saxofonkvartett
Stråkkvintett Maria Forsström mezzosopran
Mattias Wager orgel Johan Hammarström dirigent
• Entré

Fredag 18 oktober kl 17.00

Orgelkonsert Passionerad romantik
Casper Wikström orgel

Söndag 20 oktober kl 16.00

Johannes Brahms **Ein deutsches Requiem**
Orphei drängar
Kathrin Lorenzen sopran
Lars Johansson Brissman baryton
Folke Alin och Oskar Ekberg piano
Cecilia Rydinger dirigent
• Entré

Fredag 25 oktober kl 17.00

Orgelkonsert Symfoni på svenska
Casper Wikström orgel

Söndag 27 oktober kl 16.00

Bidean gaude!
Storkyrkans Kammarkör Helene Stureborg dirigent
• Entré

Fredag 1 november kl 17.00

Orgelkonsert Vila, vila
Mattias Wager orgel

Lördag 2 november kl 14.00

Musik för violin och cello
Lovisa Ehrenkrona violin Filip Graden cello

Lördag 2 november kl 16.00

Duetter och sånger i Allhelgonatid
Anna Zander Sand mezzosopran
Carl Unander-Scharin tenor
Mattias Wager orgel, flygel & cembalo

Söndag 3 november 16.00

Galakonsert – Giresta musikstiftelse 35 år
Sofie Asplund sopran Anna Larsson alt
Johanna Wallroth sopran Johan Dalene violin
Filip Draglund trumpet David Huang piano
Peter Friis Johansson piano Emil Jonason klarinett
Mattias Wager orgel

Fredag 8 november kl 17.00

Orgelkonsert Uppdrag: barock
Johannes Skoog orgel

Söndag 10 november kl 16.00

Songs for an Autumn Afternoon
Gary Graden sång Anders Åstrand melodiska slagverk

Fredag 15 november kl 17.00

Orgelkonsert Färg och form

Johannes Skoog orgel

Lördag 16 november kl 16.00

Anton Bruckner **Mässa e-moll**

Gustaf Sjökvists Kammarkör

Arméns musikkår Florian Benfer dirigent

• Entré

Söndag 17 november kl 15.00 & kl 17.00

W.A. Mozart **Requiem**

Stockholms domkyrkokör

Elisabet Einarsdóttir sopran Katija Dragojevic alt

Carl Unander-Scharin tenor John Erik Eleby bas

Orfeus Barock Johan Hammarström dirigent

• Entré

Fredag 22 november kl 17.00

Orgelkonsert Tigrar och fåglar

Mattias Wager orgel

Lördag 23 november kl 16.00

WÅG

Gary Graden sång Anders Åstrand melodiska slagverk

Mattias Wager orgel & piano

Söndag 24 november kl 16.00

Tröstande renässans

Storkyrkans Vokalensemble Gary Graden dirigent

Fredag 29 november kl 17.00

Orgelkonsert I begynnelsen ...

Johannes Skoog orgel

Lördag 30 november kl 16.00

Söndag 1 december kl 16.00

G.F. Händel **Messias**

S:t Jacobs Kammarkör

Maria Keohane sopran Mathilda Sidén Silfver alt

Carl Unander-Scharin tenor Karl-Magnus Fredriksson bas

Rebaroque Gary Graden dirigent

• Entré

Lördag 7 december kl 16.00

Adventskonsert

Kungsholmens gymnasium/ Stockholms musikgymnasium

Adolf Fredriks musikklasser Johannes Skoog orgel

Helena Ströberg & Elias Aaron Johanson dirigenter

• Entré

Söndag 8 december–Lördag 14 december

Lucia

• Entré

Söndag 15 december kl 15.00 & kl 17.00

Christmas with Rutter

Stockholms domkyrkokör

Kathrin Lorenzen sopran Karl Söderström baryton

Kammarorkester ur Kungl. Hovkapellet

Sir John Rutter & Johan Hammarström dirigenter

• Entré

Lördag 21 december kl 16.00

Söndag 22 december kl 16.00

Julen sjungs in

S:t Jacobs Kammarkör

Anne Sofie von Otter mezzosopran

Fabian Fredriksson gitarr Linnékvintetten

Mattias Wager orgel & piano Gary Graden dirigent

• Entré

Måndag 23 december kl 18.00

Sjung med

Gary Graden allsångsledare Mattias Wager piano

Juldagen 25 december kl 15.00

Olivier Messiaen **Vingt Regards sur l'Enfant-Jésus**

Carl-Axel Dominique piano

• Entré

Annandag jul 26 december kl 16.00

Julens sånger och psalmer

Storkyrkans Kammarkör

Lukas Arvidsson fiol Mattias Wager orgel & piano

Gary Graden & Helene Stureborg dirigenter

• Entré

Nyårsafton 31 december kl 16.00

Nyårsdagen 1 januari 2025 kl 16.00

Nyårskonsert

Storkyrkans Vokalensemble

Susanne Rydén nyårstalare

Maria Keohane sopran Anders J. Dahlin tenor

Orfeus Barock Gary Graden dirigent

• Entré

Trettondedag jul 6 januari 2025 kl 16.00

Guld, rökelse och myrra

S:t Jacobs Vokalensemble Johannes Skoog orgel

Mikael Wedar dirigent

• Entré

Lördag 14 september kl 16.00 | Storkyrkan

Sacred Music Today

S:t Jacobs Kammarkör
Masterclassdirigenter
Mattias Wager orgel
Gary Graden, Helene Stureborg &
Mikael Wedar handledare

Program

Ildebrando Pizzetti Cade la Sera
Einojuhani Rautavaara Credo
Nana Forte O Oriens
Galina Grigorjeva In Paradisum
Vytautas Miskinis Dum Medium Silentium
Jan Triler Benedic, anima mea, Domino
Filip Cooke Agnus Dei
Michael Waldenby Dulce lumen

• • • •

Konsertlängd 1 h 15 minuter
Fri entré Insamling till musikverksamheten

Sacred Music Today är en internationell masterclass i kördirigering, vars tredje upplaga äger rum i Storkyrkan 11-15 september 2024. Under fem dagar vägleds åtta deltagare från lika många länder genom seminarier, konserter, gudstjänster och intensiva studier i kördirigering. Under lördagens konsert leder masterclassdirigenterna S:t Jacobs Kammarkör i de stycken som fungerat som arbetsmaterial under de fem dagarna.

Evenemanget arrangeras av Storkyrkan och leds av Gary Graden, Helene Stureborg och Mikael Wedar. Årets dirigenter är Jack Apperley från Storbritannien, Katerina Blizkovska från Tjeckien/Belgien, Oreste Calabria från Italien, Gisèle Delgoulet från Frankrike, Mirjam van den Hoek från Holland, Rebecka Ryd från Sverige, Maxime Thély från Schweiz och Yuto Yamaguchi från Japan/Ungern.

Söndag 15 september kl 11.00 | Storkyrkan

Musikhögmässa

Storkyrkans Kammarkör
Mattias Wager orgel
Gary Graden, Helene Stureborg &
Mikael Wedar handledare

Program

Kim Andre Arnesen Even when He is silent
Fredrik Sixten Alleluia
Edward C Bairstow I sat down
Damijan Mocnik Acclamatio
Agneta Sköld There is no rose & Lo, how a rose
Sven-Erik Johansson Snabbt jagar stormen våra år

• • • •

Gudstjänstlängd 1 h 20 minuter
Kollekt

Sacred Music Today är en internationell masterclass i kördirigering, vars tredje upplaga äger rum i Storkyrkan 11-15 september 2024. Under fem dagar vägleds åtta deltagare från lika många länder genom seminarier, konserter, gudstjänster och intensiva studier i kördirigering. Under söndagens musikhögmässa leder dirigenterna Storkyrkans Kammarkör i några av de stycken som fungerat som arbetsmaterial under de fem dagarna.

Evenemanget arrangeras av Storkyrkan och leds av Gary Graden, Helene Stureborg och Mikael Wedar. Årets dirigenter är Jack Apperley från Storbritannien, Katerina Blizkovksa från Tjeckien/Belgien, Oreste Calabria från Italien, Gisèle Delgoulet från Frankrike, Mirjam van den Hoek från Holland, Rebecka Ryd från Sverige, Maxime Thély från Schweiz och Yuto Yamaguchi från Japan/Ungern.

Söndag 29 september kl 16.00 | Storkyrkan

Pånyttfödelse och väckelse

Manskörerna ur Uppsala domkyrkas gosskör, Storkyrkans Gosskör och Katarina Sturar
Margareta Raab &
Gregory Lloyd organister och dirigenter

Program

Gregorianska melodier
Tomás Luis de Victoria *Officium Defunctorum*
Väckelsesånger i manskörarrangemang
Edvard Grieg *Ave maris stella*
György Orbán *Daemon irrepit callidus*

••••

Konsertlängd 1 h

Fri entré Insamling till musikverksamheten

Religiös musik kan ta sig uttryck på olika sätt, från enstämiga gregorianska melodier till väckelsesång, en genre som utvecklades inom frikyrkorörelsen under 1700-talet. När Uppsala domkyrkas gosskör möter Storkyrkans gosskör och Katarina Sturar får vi höra kyrkomusik från olika sekler.

Den spanske renässanstonsättaren Tomás Luis de Victoria komponerade *Officium Defunctorum* till sin arbetsgivare Maria av Habsburgs begravning. Verket, som även går under benämningen Victorias *Requiem*, är en lidelsefull musikalisk hyllning till änkekejsarinnan som dog 1603.

Ave maris stella är en katolsk bön till jungfru Marias ära med latinsk text från 800–900-talet. Edvard Griegs lyriska tonsättning från 1898 är en skimrande tolkning av de trösterika orden.

Också texten till *Daemon Irrepit Callidus* är medeltida och handlar om hur djävulen frestar med sina konster men att Jesu hjärta är värt mer än alla ondskefulla frestelser. Rumänsk-ungerske tonsättaren György Orbán illustrerar detta med komplexa rytmer, kromatiska skalor, dramatiska crescendon och poetiska melodier.

Lördag 5 oktober kl 16.00 | Storkyrkan

Sjung med!

Gary Graden sångledare
Mattias Wager orgel & piano

••••

Konsertlängd 1 h

Fri entré Insamling till musikverksamheten

Delaktighet är ett bärande tema i Storkyrkans musikverksamhet. I det aktiva lyssnandet är du förstås alltid delaktig, men ibland får du också sjunga med. Sång erbjuder gemenskap, där röst och god andning öppnar dörren till livets källa. Konserten skapar vi tillsammans genom att sjunga in hösten med dess rikedom av poesi och musik. Vi möter melodier och texter som skänker glädje och tröst. "Skynda dig älskade, skynda att älska, dagarna mörkna minut för minut" sjunger vi bland annat med Tove Janssons ord.

Söndag 6 oktober kl 16.00 | Storkyrkan

Aftonport till evigheten

S:t Jacobs Vokalensemble
Mikael Wedar dirigent

Program

Sofia Söderberg Moder Jord
Martin Åsander Aftonport till evigheten
Frank Martin Mässa för dubbelkör
Karin Rehnqvist Haya!
Henrik Dahlgren The Butcher's Boy

••••

Konsertlängd 1 h

Entré 180 kr (onummerade platser)

Människans förhållande till jorden samt livets och dödens stora frågor är temat för S:t Jacobs Vokalensibles höstkonsert.

Sofia Söderbergs tolkning av *Herrens bön – Moder Jord* – är en påminnelse om det ansvar vi gemensamt har för vår planet. Martin Åsander låter ett naturlyriskt skimmer vila över sin tonsättning av Pär Lagerkvists existentiella dikt *Aftonport till evigheten* från 2016. Frank Martin skrev sin *Mässa för dubbelkör* 1922 som en uppgörelse mellan sig själv och Gud. De fem satserna – Kyrie–Gloria–Credo–Sanctus–Agnus Dei – var alltså inte tänkta att framföras, men med sin skönhet avseende stämföring och harmonik har verket gått till historien som epokgörande och blivit en modern klassiker sedan uruppförandet 1963.

Karin Rehnqvists *Haya!* är en sång till dagens glädje på det för ändamålet nyuppfunna språket hayanska. På slutet viskas några rader på engelska, hämtade från indiansk poesi; *The morning star is up. I cross the mountains into the light of the sea.*

Henrik Dahlgrens körverk *The Butcher's Boy* är ursprungligen en amerikansk folkvisa om olycklig kärlek, otrohet och död. Stycket uruppfördes i Aberdeen 2023 och fick i våras sin svenska premiär med S:t Jacobs Vokalensemble.

Söndag 13 oktober kl 16.00 | Storkyrkan

In the beginning

Stockholms domkyrkokör

Stockholms saxofonkvartett

Linn Persson Theo Hillborg

Jörgen Pettersson Mathias Karlsen Björnstad

Stråkkvintett

Maria Forsström mezzosopran

Mattias Wager orgel

Johan Hammarström dirigent

Program

Sofia Söderberg Moder Jord

Matthew Peterson In the Beginning

Camille Saint-Saëns Super flumina Babylonis

Sverigepremiär

Tönu Kõrvits Hymns from the Western Coast

B. Tommy Andersson The Tyger

••••

Konsertlängd 1 h

Entré 290–100 kr

Då Matthew Peterson år 2020 komponerade *In the Beginning* för kör och saxofonkvartett tillägnades den minnet av Sven-David Sandström, som var Petersons lärare i komposition vid universitetet i Indiana. Texten, hämtad ur Johannesevangeliet, vittnar om ljuset seger över mörkret. Musikaliskt hyllar tonsättaren sin gamle lärare genom att sammanfatta två viktiga aspekter av Sven-Davids musik som inspirerat honom: det omsorgsfulla hantverket och det känslomässiga djupet.

Före andra världskriget fanns det en stor andel svenskar i västra Estland och än i dag finns det byar och mindre städer som bär svenska namn. Texterna till Tönu Kõrvits *Hymns from the Western Coast* är hämtade ur boken *Estlandssvenska folkliga koraler* och är skrivna på svenska i Estland, vilket gör att språkliga formuleringar kan låta ålderdomliga för inhemska svenskar.

Psalm 137 *Super flumina Babylonis*, också känd som *By the rivers of Babylon*, har inspirerat många tonsättare, inklusive Camille Saint-Saëns. I sin tonsättning, som komponerades 1854, men återupptäcktes och publicerades först 2021, lever han upp till sitt rykte som innovativ tonsättare genom att skriva sakral musik för saxofon bara några år efter att instrumentet hade uppfunnits.

Foto: Hampus Andersson

Söndag 20 oktober kl 16.00 | Storkyrkan

Johannes Brahms Ein deutsches Requiem

Orphei Drängar

Kathrin Lorenzen sopran

Lars Johansson Brissman baryton

Folke Alin och Oskar Ekberg piano

Cecilia Rydinger dirigent

Program

Johannes Brahms bearbetning Joakim Unander

Ein deutsches Requiem

Ēriks Ešenvalds Psalm 130

Francis Poulenc Laudes

Anders Hillborg O, dessa ögon

Elfrida Andrée ur Drömlif, sats III

Ingvar Lidholm Troget och milt

••••

Konsertlängd 2 h

Entré 370–100 kr

Johannes Brahms *Ein deutsches Requiem* är huvudnumret under Orphei Drängars oktoberturné till fem svenska och norska kyrkor och katedraler. Verket ses som ett av musikhistoriens främsta för kör och orkester. Brahms gjorde själv sammanställningen av texter ur bibeln och fokuserade i musiken mer på uppståndelsen och ljuset än domens dag och döden. OD framför verket i en bearbetning för manskör av Joakim Unander och i versionen för fyrhändigt piano. Vid flygeln återfinns Folke Alin samt Oskar Ekberg och solister är Kathrin Lorenzen och Lars Johansson Brissman, bägge medlemmar i Radiokören samt konsertsångare.

Konserten inleds med ett antal a cappella-stycken. Vi får höra Viktor Rydbergs natursymboliska dikt *Drömlif* i en tonsättning av Elfrida Andrée samt *Psalm 130* så som Ēriks Ešenvalds komponerade den för Golden Gate Men's Chorus 2016. Anders Hillborg står för tonsättningen av Gunnar Ekelöfs dikt *O dessa ögon* för sopran och manskör. Stycket *Troget och milt* för solostämman och manskör är hämtad ur Ingvar Lidholms opera *Ett drömspel* från 1981. Francis Poulenc skrev *Laudes de Saint-Antoine de Padoue* i fyra satser för trestämmig manskör redan 1957–1959.

Söndag 27 oktober kl 16.00 | Storkyrkan

Bidean gaude!

Storkyrkans Kammarkör
Helene Stureborg dirigent

ur programmet

Nilo Alcalá Gloria

Hugo Alfvén Aftonen

Javier Busto Ametsetan

Iacobus Gallus Hodie nobis coelorum

Anna-Karin Klockar Limu lima

Grete Pedersen Ned i Vester

Nils-Petter Ankarblom Silvertunga

David Azurza Dantzantik

Valentin Zubiaurre O quam suavis

Kim André Arnesen Even when he is silent

Fredrik Sixten Alleluia

Damijan Močnik Acclamatio

Staffan Storm Evening reflections

••••

Konsertlängd 1 h

Entré 180 kr (onummerade platser)

Bidean gaude betyder *Vi är på väg!* på baskiska och konserten ges två dagar innan Storkyrkans Kammarkör reser till den internationella körtävlingen i Tolosa/Baskien. Tävlingen, som har hållits på platsen varje år sedan 1969, lockar till sig världens allra bästa körer och har bland annat till syfte att uppmärksamma baskisk musik och kultur. De deltagande körens repertoar måste uppfylla olika kriterier vad gäller stil och epok. De måste dessutom framföra flera stycken av baskiska kompositörer – här Javier Busto, David Azurza och Valentin Zubiaurre – vilket givetvis innebär en språklig utmaning.

Kammarkörens program består också av slovensk körmusik från olika epoker (nutida Damijan Močniks spegelformade *Acclamatio* samt renässansstonsättaren Iacobus Gallus *Hodie nobis coelorum*), norsk folkton i arrangemang av Grete Pedersen – *Ned i Vester* – samt norske Kim André Arnesens *Even when he is silent*, som bygger på en text återfunnen i ett koncentrationsläger efter andra världskriget. Dessutom får vi höra svensk körmusik, bland annat Fredrik Sixtens meditativa *Alleluia* samt de samtida tonsättarna Staffan Storm och Anna-Karin Klockars reflektioner över Hugo Alfvén.

Lördag 2 november kl 14.00 | Storkyrkan

Musik för violin och cello

Lovisa Ehrenkrona violin
Filip Graden cello

Program

Henrik Strindberg Femte strängen för soloviolin
Arthur Honegger Sonatine för violin och cello
George Crumb Sonata för solocello

••••

Konsertlängd 1 h

Fri entré Insamling till musikverksamheten

Den lördag då hösten tycks som mörkast – den som infaller mellan 31 oktober och 6 november – firas Alla helgons dag. Ursprungligen var detta en dag tillägnad helgonen, "Guds små solkatter, de som inte själva lyser, men strålar av Guds ljus" som en vis präst har uttryckt det.

I Sverige har hela Allhelgonahelgen blivit en tid för eftertanke och ljus. Det är en tid då sorg, minnen och saknad får ta plats i både våra själar och kyrkorum. Vi besöker kyrkogårdar, tänds ljus för våra nära och kära, samlas till minnesgudstjänst och påminns genom bibeltexter om hoppet om liv efter döden. I dessa ritualer fyller musiken en viktig funktion. Med musik får vi möjlighet att stanna upp i känslor och kontemplation. I klanger, melodier och sångtexter kan vi finna tröst. I musiken möts vi i ordlös gemenskap.

Då de unga musikerna Lovisa Ehrenkrona, utbildad i Oslo, Luzern och Amsterdam, samt Filip Graden, som för närvarande gör sin master på Musikhögskolan i Stockholm, möts i Storkyrkan bjuder de på ett program där Henrik Strindbergs känsliga stycke *Femte strängen för violin*, komponerat 2009, ställs mot Arthur Honeggers bitvis mycket energiska *Sonatine för violin och cello* från 1932 samt George Crumbs avantgardistiska *Sonat för solocello* från 1955.

Lördag 2 november kl 16.00 | Storkyrkan

Duetter och sånger i allhelgonatid

Anna Zander Sand mezzosopran
Carl Unander-Scharin tenor
Mattias Wager orgel, flygel & cembalo

Program

Carl Unander-Scharin Ave Crux (uruppförande)
Felix Mendelssohn Duetter
Claudio Monteverdi Pur ti miro
Henry Purcell Elegy (upon the death of Queen Mary)
Franz Schubert Litanei, samt sånger ur Winterreise

••••

Konsertlängd 1 h
Fri entré Insamling till musikverksamheten

Den lördag då hösten tycks som mörkast – den som infaller mellan 31 oktober och 6 november – firas Alla helgons dag. Ursprungligen var detta en dag tillägnad helgonen, "Guds små solkatter, de som inte själva lyser, men strålar av Guds ljus" som en vis präst har uttryckt det.

I Sverige har hela allhelgonahelgen blivit en tid för eftertanke och ljus. Det är en tid då sorg, minnen och saknad får ta plats i både våra själar och kyrkorum. Vi besöker kyrkogårdar, tänder ljus för våra nära och kära, samlas till minnesgudstjänst och påminns genom bibeltexter om hoppet om liv efter döden. I dessa ritualer fyller musiken en viktig funktion. Med musik får vi möjlighet att stanna upp i känslor och kontemplation. I klanger, melodier och sångtexter kan vi finna tröst. I musiken möts vi i ordlös gemenskap.

Två framstående sångare, Anna Zander Sand och Carl Unander-Scharin, möts här i en duettkonsert i Allhelgonatid. Anna och Carl är välkända för Storkyrkans publik sedan många år, Carl även som tonsättare. Dagens konsert bjuder bland annat på uruppförandet av Carls nya verk *Ave Crux* för mezzosopran, tenor och orgel, inspirerat av Storkyrkans medeltida crucifix, kallat *Den brutne Kristus*.

Söndag 3 november kl 16.00 | Storkyrkan

Galakonsert Giresta musikstiftelse 35 år

Sofie Asplund sopran
Anna Larsson alt
Johanna Wallroth sopran
Johan Dalene violin
Filip Draglund trumpet
David Huang piano
Peter Friis Johansson piano
Emil Jonason klarinett
Mattias Wager orgel

••••

Konsertlängd 1 h 30 minuter
Fri entré Insamling till musikverksamheten

Anders Wall, välkänd finansman och mecenat, grundade 1989 en musikstiftelse i sin barndomskyrka Giresta. Under åren som gått har stiftelsen delat ut mer än 70 stipendier till unga musiker. Dessa unga talanger har i många fall blivit framträdande gestalter i svenskt och internationellt musikliv. Här får du möta ett pärlband av dessa stipendiater i en festlig hyllningskonsert till musiken, kulturen och Anders Walls livsgärning!

Söndag 10 november kl 16.00 | Storkyrkan

Songs for an autumn afternoon

Gary Graden sång
Anders Åstrand melodiska slagverk

••••

Konsertlängd 1 h 10 minuter
Fri entré Insamling till musikverksamheten

Gary Graden möter slagverkst virtuosen Anders Åstrand i en konsert med musik för en höstlig eftermiddag. Medeltida melodier, svenska sånger och psalmer, texter och melodier från Nordamerika och mycket mer. Det blir några fina stycken där även publiken får sjunga med!

Lördag 16 november kl 16.00 | Storkyrkan

Anton Bruckner Mässa e-moll

Gustaf Sjökvists Kammarkör
Arméns musikkår
Florian Benfer dirigent

Program

Anton Bruckner Mässa e-moll
samt a cappella-verk av Nana Forte
och Anton Bruckner

••••

Konsertlängd 1 h 10 minuter
Entré 290–100 kr

Inte bara Anton Bruckner firar jämnt i år (200 år), utan även Gustaf Sjökvists Kammarkör. Kören grundades för exakt 30 år sedan av dirigenten och domkyrkoorganisten Gustaf Sjökvist och har sedan dess varit en av stöttepelarna på den svenska körs scenen. Sedan 2018 är Florian Benfer körens konstnärlige ledare.

Arméns musikkår är Försvarsmaktens största orkester, bestående av 53 heltidsanställda musiker. Kårens huvudupdrag är att förse statsceremonielet med musik.

I detta program framför kören och musikkåren tillsammans Anton Bruckners berömda *Mässa i e-moll*. Verket fullbordades 1866 och var tonsättarens första erkända mästerverk. E-mollmässan kombinerar enkelhet och återhållsamhet med kontrapunkt, djärv motivisk utveckling och kraftfulla kontraster i en gripande helhet.

På programmet står också motetter av jubilarerna samt, som en länk till nutiden, körverk av den slovenska tonsättaren Nana Forte, född 1981 och flerfaldigt prisbelönad för sina körverk.

Söndag 17 november kl 15.00 & 17.00 | Storkyrkan

W.A. Mozart Requiem

Stockholms domkyrkokör
Elísabet Einarsdóttir sopran
Katija Dragojevic alt
Carl Unander-Scharin tenor
John Erik Eleby bas
Alf Hörberg klarinett
Orfeus Barock Stockholm
Johan Hammarström dirigent

Program

Wolfgang Amadeus Mozart ur Klarinettkonsert KV 622
Wolfgang Amadeus Mozart Requiem KV 626

••••

Konsertlängd 1 h 10 minuter
Entré 290–100 kr

Tillkomsten av Mozarts himmelskt vackra *Requiem* är höljt i mystik. Tonsättaren var vid dålig hälsa då han i juli 1791 söktes upp av en "okänd grå främling" som ville beställa en dödsmissa till sin uppdragsgivare. Mozart gav sig i kast med uppgiften med stor frenesi, men då han själv gick bort i början av december samma år var verket ännu ofullbordat. Sknades gjorde delar av *Lacrimosa*, *Sanctus*, *Benedictus* och *Agnus Dei*. Även orkestreringen var ofullständig på flera ställen. Mozarts änka Constanze bad Joseph von Eybler att avsluta partituret, men förutom att orkestrera musiken efter Kyrie, lämnade denne i sin tur uppgiften vidare till Mozarts elev Franz Xaver Süßmayr, som slutförde arbetet.

Bakom den mystiska beställningen låg greve Franz von Walsegg, som önskade en missa till minne av sin bortgångna unga hustru och dessutom gärna själv ville ta åt sig äran av kompositionen. Elva år efter grevens död upptäcktes Mozarts handskrivna originalmanuskript bland de handlingar han lämnade efter sig.

Oavsett vem som har skrivit vilka delar av *Requiem* är det musik som fortfarande besitter en överjordisk förmåga att beröra på djupet. Och som Beethoven lär ha sagt: "Om Mozart inte skrev musiken, så var mannen som skrev den en Mozart."

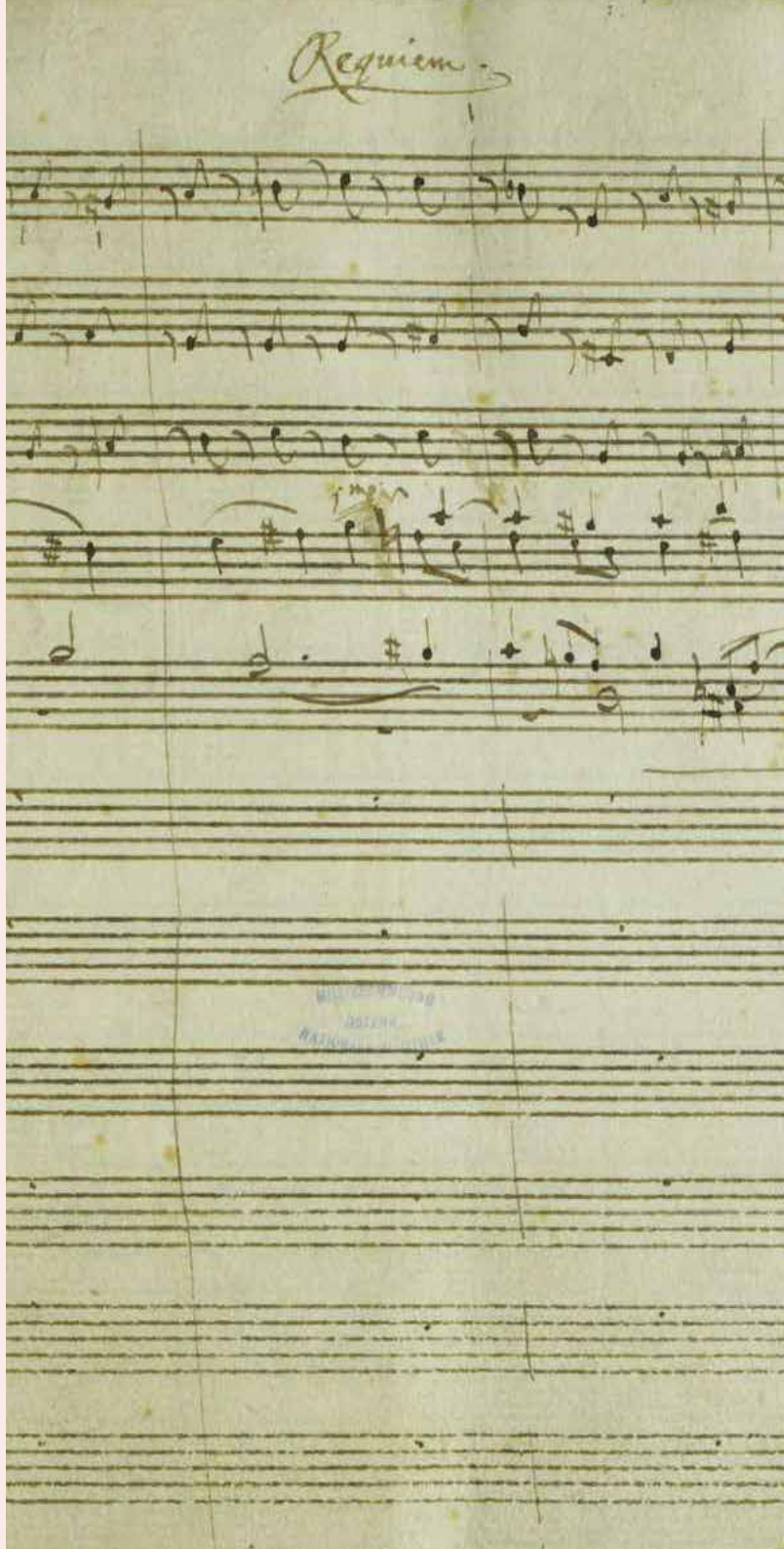
Mozart i Stockholm

Mozarts *Requiem* tillhör den västerländska kyrkomusikens mest älskade och oftast spelade större verk. Det är dessutom ett av de allra mest mytomspunna verken och en av få liturgiskt tänkta kompositioner som blivit ett dataspel! I nutiden har synen på denna dödsnära framför allt påverkats av Miloš Formans exceptionellt framgångsrika film *Amadeus* från 1984, vilken i sin tur bygger på en pjäs av Peter Shaffer. I historien ses Mozarts liv genom den samtida tonsättaren Antonio Salieris beundrande men också bittert avundsjuka ögon. Filmens tittare får se hur Salieri får Mozart att tro att hans egen avlidne far Leopold har uppstått och önskar att sonen skriver ett *Requiem*. Den ondskefulla planen är dock att Salieri skulle döda Mozart och sedan presentera verket som en egen komposition vid den följande begravningen, för att därmed vinna beundran. Salieri och Mozart ses också fastställa inledningen av satsen *Confutatis* tillsammans.

Det finns en viss sanningshalt i historien att verket var avsett att skrivas av Mozart och sedan presenteras av en annan person som en egen komposition. Salieri är dock helt oskyldig då beställningen kom från greven Franz von Walsegg, som avsåg att framföra musiken i februari 1792, på årsdagen av hans hustrus död. Sant är också att Mozart avled innan hans *Requiem* var avslutat, vilket möjligen gör sättningen av dödstematik än mer mänskligt gripande. Mozarts handskrivna manuskript innehåller en utarbetad version av Introitus, detaljerade skisser till *Kyrie* och till sekvensen *Dies irae*, fram till de första åtta takterna i satsen *Lacrimosa*, samt *Offertoriet*. Eleven Franz Xaver Süssmayr färdigställde en komplett version som kunde lämnas till greve Walsegg. Hur omfattande anvisningar Mozart lämnade på eventuella papperslappar är en flitigt omdiskuterad fråga i musikvetenskapen. Klart är att Süssmayr själv senare tog åt sig äran för såväl *Sanctus* och *Benedictus* som *Agnus Dei*. De två sista satserna återanvänder Mozarts inledande musik och skapar därmed en för tidens mässkompositioner ovanlig cyklisk helhet.

Mozarts musik kom tidigt till Sverige. En nyckelperson i kontakterna med musikens Wien vid 1700-talets slut och in på det kommande århundradet var diplomaten Fredrik Samuel Silverstolpe. Han lärde i den österrikiska huvudstaden bland annat lära känna Mozarts änka Constanze. Från henne förde han med sig flera handskrifter av Mozarts musik hem till Sverige. Han berättade även i brev om att ha hållit i handskriften till *Requiem*.

Under 1700-talets slut framfördes vokalmusik av Mo-

zart i kyrkliga sammanhang på det sätt som var naturligt i svensk och luthersk tradition. Satsen som ansågs lämpliga förseddes helt enkelt med nya och för sammanhanget lämpliga texter. För festgudstjänsten vid riksdagens öppnande 1789 hade hovkapellmästaren Joseph Martin Kraus skapat en marsch för kungens procession in i Storkyrkan som var en parafra på hjältemarschen ur Mozarts opera *Idomeneo*. På Kristi himmelfärdsdag 1799 i Linköpings domkyrka hade musiken hämtats från olika håll. Till ingång framfördes *Marcia a passo grave* av Mozart med svensk text och före predikan framfördes en duett av samme tonsättare.

Mozarts *Requiem* hördes för första gången i Sverige vid en privat konsert i Stockholm i februari 1802. Kungl. Musikaliska Akademien var vid denna tid en viktig aktör i huvudstadens konsertliv. För vintersäsongen 1802/03 annonserade man planerade konserter med Mozarts *Requiem* och Haydns *Årstiderna*. Akademien behövde subscriptions till konserterna för att kunna bära det ekonomiska risktagandet. Det verkar dock inte ha blivit av och skulle dröja till våren 1805 innan delar av Mozarts *Requiem* framfördes för första gången offentligt i Sverige, med operans orkester och sångare. Akademiens

sekreterare Pehr Frigel hade komponerat en *sinfonia och fuga f-moll* med obligat violoncellstämma som framfördes som introduktion. Den första av tre konserter gavs den 2 mars, med repris den 5 mars och en tredje på långfredagen den 19 april. Konserterna gavs alla, som brukligt vid denna, i Ridarhusets stora sal och leddes av kapellmästaren Johan Christian Friedrich Hæffner. Alla konserter avslutades med *Hallelujakören* ur *Messias*, så även långfredagskonserten.

1812 blev den vittbereste och karismatiska violinisten, sångaren och dirigenten Édouard Du Puy ny hovkapellmästare. Han svarade bland annat för den sällsynta insatsen att sjunga titelrollen i *Don Giovanni* och samtidigt uppfylla rollen som dirigent. Du Puy skrev i Sverige bland annat större begravningskantater till makarna kung Karl XIII och änkedrottningen Hedvig Elisabet. Kapellmästaren själv fick ett högtidligt avsked sedan han avlidit 1822. Den finske baronen Michael Hisinger berättade att "Han fick en stor begravning i Jakob – hela orkestrerna gav en utvald sorgemusik – Mozarts *Requiem*. Kyrkan full så den kunde sprängas." Som ofta vid liknande historiska berättelser är det svårt att säkerställa om enskilda satsen eller möjligen hela verket framfördes.

Mozarts dödsmissa var med andra ord väl etablerad i Sverige ett par decennier in på 1800-talet, liksom för övrigt Händels *Messias*. Det senare verket introducerades i Mozarts omarbetning och utgör en viktig inspirationskälla för delar av dennes *Requiem*. Inget av verken kunde dock mäta sig i popularitet med Joseph Haydns oratorier, och särskilt med *Skapelsen*. Fram till början av 1900-talet utgjorde den målande sättningen av världens tillblivelse den största normen och förebilden för nykompositioner av större körmusik för kyrkan. Skapelsen var också det verk som många lokala musiksällskap satsade mot att kunna framföra i sina amatörbaserade konserter.

Den mest inflytelserika av sådana musikföreningar var Harmoniska sällskapet i Stockholm, grundat år 1820. Här samlades stora delar av huvudstadens ledande kulturpersonligheter och ämbetsmän. Här fanns med andra ord både resurser och social prestige nog för att sätta både äldre och nyare kyrkomusik högt på den kulturella kartan. I dess notsamling och repertoar återfanns vid sidan om renässansens vokalpolyfoni och italiensk barock både mässor och andra större verk av wienklassicisterna Haydn, Joseph och brodern Michael, samt Mozart och Beethoven. För sällskapet var Mozarts *Requiem* ett betydelsefullt men på intet sätt exceptionellt verk. När medlemmen Jacob Struve under 1820-talet komponerade den första svenska sättningen av ett *Requiem* hämtade han inspiration från såväl Mozarts, Michael Haydns och Antonin Reichas bidrag till en habsburgsk kyrkomusiktradition.

Som director musices och domkyrkoorganist i Uppsala skulle Johan Erik Nordblom från 1833 etablera en repertoar i linje med Harmoniska sällskapets inriktning. En tradition med årliga stora konserter kring Kristi himmelfärdsdag etablerades. Under en period på tio år från 1836 ledde Nordblom stadens samlade resurser i Haydns *Skapelsen* och *Årstiderna*, samt i Mendelssohns *Paulus*, Mozarts *Requiem* och Rossinis *Stabat Mater*.

Mozarts *Requiem* blev gradvis allt vanligare från mitten av århundradet. Då upplevde Visbys musiksällskap en glansperiod under ledning av domkyrkoorganisten Wilhelm Söhrling. Han genomförde bland annat framföranden av Haydns oratorier, samt Mozarts och Luigi Cherubinis respektive *Requiem*. Det senare verket var ännu väl så högt hållet som Mozarts. I Härnösand intog Anders Sidner motsvarande musikaliska ledarroll. Han höll fast vid seden från århundradets början att ordna oratoriekonserter just på långfredagen. Ur Mozarts *Requiem* framförde stadens musiksällskap 1847 satsen *Lacrimosa* vid biskop Frans Michael Franzéns begravning i domkyrkan.

Den unge operatörsledaren och kapellmästaren Jacopo Foroni arrangerade ett av 1800-talets mest storslagna framföranden av Mozarts *Requiem* i Storkyrkan den 8 maj 1853. Kör och solister från Operan samverkade med Hovkapellet under Foronis egen ledning. I en första avdelning hade domkyrkans egen organist Carl Thorsell framträtt med S:t Jacobs organist Gustaf Mankell i Foronis egen triumfmarsch till kronprins Carls giftermål 1850, en fyrhändig fantasi för orgel samt med *Hallelujakören* ur Händels *Messias* – inte sjungen av kören utan i ett arrangemang för orgel och tromboner.

Även i Göteborg fanns ett Harmoniska sällskapet. Det såg en glansperiod under den tjeckiske tonsättaren Bedřich Smetanas ledning och framförde under sex år fram till och med 1862 en lång rad större verk. Repertoaren är typisk för tiden i sitt fokus på Mozart och Mendelssohn, vid sidan av Händels och Haydns populära klassiker. Mozarts *Requiem* hade nu blivit det enskilt oftast sjungna verket med tre konserter, samtidigt som annan mässmusik av tonsättaren också togs upp.

Betydelsen av Mozarts *Requiem* under det svenska 1800-talet syns inte minst i inhemska kompositioner. Trots att den lutherska kyrkan inte gav plats för ett latinskt *Requiem* skapade flera tonsättare verk i denna genre. Mozart blev inte bara allt viktigare som konstnärlig förebild, hans sätt att tonsätta varje del av requiets text tjänade också som inspiration för sådana verk. Den ambitiösa organisten Bengt Wilhelm Hallberg skrev under 1850-talet latinsk kyrkomusik i en Mozartinspirerad stil för den katolska församlingen i Stockholm. Vid sidan av ett *Requiem* för kör och orkester tillkom tre genomkomponerade latinska mässor.

Under 1900-talets början var Mozarts *Requiem* etablerat som ett helt centralt körverk. Det utgjorde exempelvis ett av de verk som dirigenten Wilhelm Stenhammar kunde göra som chefsdirigent för Göteborgs symfoniker, även om Beethovens *Missa Solemnis* vid denna tid var än mer i ropet. Samtidigt blåste nya vindar inom kyrkomusiken. Den tyska och protestantiska nysaklighet som från 1920-talet satte tonen sökte sig hellre tillbaka till den tidiga lutherska musiken och ville utveckla stramare liturgiska former än musik skriven för katolska dödsmissor. Bach och Schütz var namnen för dagen och Mozarts roll minskade. Publikens kärlek till hans *Requiem* har dock förblivit stark och vuxit i takt med att minnesvärda framföranden från inspelningar kunnat höras även i hemmet. Fyra decennier efter filmen *Amadeus* är verkets plats på repertoaren helt ohotad.

Jonas Lundblad

Lördag 23 november kl 16.00 | Storkyrkan

WÅG

Gary Graden sång
Anders Åstrand melodiska slagverk
Mattias Wager orgel & piano

••••

Konsertlängd 1 h
Fri entré Insamling till musikverksamheten

Trion WÅG bildades 2007 för att få glädjen att musicera tillsammans och att utforska nya sätt att kommunicera musikaliskt med publiken. Trion består av Mattias Wager, organist i Storkyrkan, Anders Åstrand, slagverks- och malletvirtuos samt Gary Graden, sångare, kördirigent samt musiker i Storkyrkan och S:t Jacobs kyrka i Stockholm.

En konsert med WÅG har oftast inget tryckt program. Publiken tas i stället med på en resa in i det oväntade. Gregoriansk sång möter popmusik, kammarmusikaliska uttryck bryts mot avantgardeinfluerad happening och publiken kan bjudas in att musicera med! Det bärande inslaget i en konsert med WÅG är improvisation i såväl fri som tematisk form och inte minst improviserade arrangemang.

Söndag 24 november kl 16.00 | Storkyrkan

Tröstande renässans

Storkyrkans Vokalensemble
Gary Graden dirigent

Program

Tomás Luis de Victoria *Officium Defunctorum*

••••

Konsertlängd 1 h

Fri entré Insamling till musikverksamheten

Den spanske renässanstonsättaren och prästen Tomás Luis de Victoria är utan tvekan mest känd för *Officium Defunctorum*, det sextämmiga verk för blandad kör som han komponerade till sin arbetsgivare Maria av Habsburgs begravning. Verket, även kallat Victorias *Requiem*, är en glödande musikalisk hyllning till änkekejsarinnan, som dog 1603.

Luis de Victoria levde och verkade under många år som sångare hos jesuitorden i Rom, där han troligen även studerade för och inspirerades av den italienske tonsättaren Giovanni Pierluigi da Palestrina. De båda tonsättarnas verk är ibland svåra att särskilja, men kontrapunktiken och melodiken har hos Luis de Victoria hanterats med uttrycksfull lidelse.

Officium Defunctorum väckte ingen särskild uppståndelse vid tiden för komponerandet, men sedan verket återupptäcktes för cirka 150 år sedan har myterna kring det växt till oerhörda proportioner. "Requiem för en tid", "Slutet på renässansmusiken", "Slutet på Spaniens guldålder" och "En fridfull klagan för hela den spanska tron" är några av de benämningar verket har fått av eftervärlden.

Lördag 30 november kl 16.00 | Storkyrkan
Söndag 1 december kl 16.00 | Storkyrkan

G.F. Händel Messias

S:t Jacobs Kammarkör
Maria Keohane sopran
Mathilda Sidén Silfver alt
Carl Unander-Scharin tenor
Karl-Magnus Fredriksson bas
Rebaroque
Gary Graden dirigent

Program

Georg Friedrich Händel Messias

••••

Konsertlängd 3 h (inkl. paus)

Entré 370–100 kr

Georg Friedrich Händels imponerande oratorium *Messias* hör till världens mest kända och framförda verk och består av ett pärlband av praktfulla körsatser och utsökta arior. Texten till den briljanta barockkompositionen är hämtad ur Bibeln och beskriver drömmen om Messias ankomst och människans frälsning. Verket komponerades under endast tre veckor och uruppfördes för första gången år 1742 vid en välgörenhetskonsert i Dublin, där det gjorde omedelbar succé.

Händel bearbetade själv verket flera gånger och på 1780-talet arrangerade Mozart om musiken. Så småningom tog *Messias* hela världen med storm och på 1800-talet blev det även i Sverige en självklar jultradition att framföra det energiska verket, i vilket särskilt den medryckande *Hallelujakören* bäddar för garanterad julstämning.

Kungliga Teatern inledde Storkyrkans Messiastradition 1928. År 1977 övertog Storkyrkans kör och medlemmar ur Sveriges Radios Symfoniorkester traditionen fram till 2010. Idag framför vi *Messias* med både högtidlighet och det lekfulla musicerande som kännetecknade Händel och hans tid. I 97 år har *Messias* ljudit under Storkyrkans valv.

En domkyrkokantor tar adjö

Gary Graden kom till Jacobs kyrka som 27-åring. Nu fyller han 69 och går i pension. Hur känns det?

– Det är väldigt blandade känslor. Vemodigt eftersom jag har vikt stora delar av mitt yrkesliv åt musiken i S:t Jacobs kyrka och Storkyrkan. Samtidigt känns det bra. Jag har gjort mitt, och precis som i en insjö tror jag att det är bra med omväxling och nytt vatten. Se på Östersjön, problemet är att det strömmar in för lite friskt vatten.

Han må ha rätt. Samtidigt framstår mannen framför mig på Domkyrkoförsamlingens kansli som själva sinnebilden av friskt vatten – nyfiken, uppmärksam och tillmötesgående. Att han har anglosaxiskt påbrå är uppenbart när han öppnar munnen. Gary Graden växte upp i New England, USA, men kopplingen till Sverige fanns med från början.

– Mina föräldrar var barn till svenska invandrare. Det innebar att jag växte upp i en liten aktiv svensk-lutheransk församling som hetete S:t James Lutheran Church, det vill säga S:t Jacob. Mamma sjöng i kör, och jag i barnkör.

I hemmet firades svenska högtider, *När juldagsmorgon glimmar* och andra svenska sånger hörde till traditionerna, och även om föräldrarna använde svenska språket då de ville att Gary och hans syster inte skulle förstå, var de svenska rötterna något han lärde sig vara stolt över.

Till Sverige reste han själv för första gången efter high school.

– Jag ville lära mig språket och jobbade först på Tretorns gummifabrik i Helsingborg, sedan pluggade jag en termin kulturgeografi i Lund.

Besöket gav blodad tand. Då Graden påbörjat sin musikaliska bana i USA packade han resväskorna för ännu en resa. Året var 1982 när han åkte till Europa för att lyssna på de bästa körerna med Sverige som första anhalt. Planen var att stanna i tre månader men det blev betydligt längre än så.

– Jag ville studera för Eric Ericson och det visade sig att det inte bara gick att ta en enskild kurs som i staterna. Eric sa till mig att om jag ville vara aktiv fick jag söka utbildningen till kördirigent på Musikhögskolan. Så då gjorde jag det.

Fyrtiotvå år har gått sedan dess, livsavgörande på flera sätt. Som tenor i S:t Jacobs kyrkas mot-

ettkör träffade han sin fru Maria Södersten som var sopran och körens ordförande. De båda lever tillsammans sedan dess och har tillsammans sönerna Filip, cellist och Johan, pianist.

Under utbildningen sjöng Gary Graden i Eric Ericsons kammarkör. Han hoppade också in som dirigent för S:t Jacobs goss- och flickkör. År 1984 fick han frågan om han ville ta hand om ungdomskören, den som sedermera blev till S:t Jacobs Kammarkör.

Han tackade ja och nu har han varit körens ledare i fyrtio år. Högmässor, gudstjänster, turnéer, skivinspelningar, konserter, stora klassiska verk och finstämda stycken. Bortåt 500 sångare har varit medlemmar under åren som gått, några av de nuvarande har hängt med sedan starten.

– Med kören har jag drivits av frågor som: Hur långt kan vi nå? Vad kan vi uppnå som ett gäng duktiga körsångare som trots allt är amatörer?

Ganska långt har det visat sig. Hela tretton förstapris kammade kören hem i internationella körtävlingar i Italien, Spanien och Ungern under åren 1987–93. Den främsta segern var Le grand prix Europeen i Gorizia, Italien 1992.

– Sedan tyckte jag att det räckte med tävlandet, vi kunde inte vinna mera. Då började vi utforska större verk, a cappella eller med orkester samt spela in musik. Det har blivit fler än 30 kommersiella cd-inspelningar.

Dessutom har S:t Jacobs Kammarkör beställt över hundra verk av svenska och utländska tonsättare.

– Väldigt tidigt insåg jag tillfredsställelsen i att beställa och sjunga nya verk. Det känns värdefullt att bidra till konsten genom att vara en röst för samtida tonsättare.

Vid sidan om musikerskapet har Gary Graden också axlat rollen som producent.

– Det har varit min uppgift att sörja för ett slagkraftigt, omväxlande och kommersiellt framgångsrikt musikaliskt utbud. Musikserierna och sommarkonserterna jag pro-

ducerade i S:t Jacob skulle bära sig ekonomiskt på grund av församlingens allt sämre ekonomi. Jag har också drivit mindre vokalensemblar i S:t Jacob och Storkyrkan, bland annat med mycket renässansmusik och nutida musik.

Parallellt med tjänsten som domkyrkokantor i Domkyrkoförsamlingen började Gary Graden arbeta på Kungsholmens gymnasium 1986.

– Det var ett stort steg. Ett par år efter att jag började fick jag idén att starta en kammarkör där. Det blev en omedelbar succé. Vi fick snabbt ihop en ung konstnärligt profilerad kammarkör. Det visade sig att kören kom att fylla en viktig funktion för skolan. Så småningom kunde vi också i S:t Jacobs musikverksamhet rekrytera begåvade unga sångare från gymnasiekören.

Gary Graden har ett rikt musikliv bakom sig och rikliga kontakter i musikvärlden. Många gamla körsångare har blivit framgångsrika solister och dirigenter. Han anser själv att han har blivit en allt bättre dirigent med åren och menar att en god dirigent behöver vara utrustad med en kombination av musikalitet, teknik, vision och musikalisk intention.

– Framför allt handlar det om att göra poesin i musiken levande.

Nu är han i färd med att rensa hyllorna i sitt och musikerkollegernas tjänsterum vid Stortorget. Till våren blir han frilans.

– Jag har ganska mycket utlandsjobb under nästa år, men sedan är ingenting spikat. Jag är öppen för att se vart det tar vägen. Jag hoppas på att kunna resa till mina syskon i USA samt fortsätta skapa musik i olika sammanhang som till exempel med improvisationstrion WÅG tillsammans med Mattias Wager och Anders Åstrand. Men en viktig fråga för mig är vad som händer med S:t Jacobs Kammarkör efter min pensionering. Jag hoppas att den får fortsätta verka inom församlingen.

Anna Hedelius

Lördag 7 december kl 16.00 | Storkyrkan

Adventskonsert

Kungsholmens gymnasium/
Stockholms musikgymnasium (åk 1)
Adolf Fredriks musikklasser (4E och 4F) Norrmalm
Johannes Skoog orgel
Helena Ströberg dirigent
Elias Aaron Johanson dirigent

ur programmet

Otto Olsson Advent
Melodi från Boda Bereden väg för Herran
Abbé Vogler Hosianna
Emmy Köhler Nu tändas tusen juleljus
arr. Ward Swingle Audete, Gaude

••••

Konsertlängd 1 h
Entré 290–100 kr

När vintermörkret sänker sig behöver vi mer än någonsin samlas i gemenskap. Pepparkaksbak och lussekatter, julmarknad och glögg, stjärnor och stearinljus är några av de ingredienser som hör julen till. Och vad vore advents- och juletid utan musiken?

Så här års går julens örhängen på repeat i varuhusens högtalare. De stäms också upp i kyrkor och konsertsalar runtom i landet – av såväl brokiga barnkörer, glada amatörer som skickliga musiker. Pukor, trumpeter, sång och glädje. I musiken finner vi tröst och hittar förhoppningsvis fram till julens verkliga budskap, den vi finner bortom hetsen.

När den nya generationen körsångare sjunger in advent står de klassiska adventssångerna på repertoaren. Den svenska tonsättaren och organisten i Gustav Vasa kyrka, Otto Olsson, komponerade över 70 körsånger, varav *Advent* fortfarande sjungs i så gott som varje svensk kyrka i adventstid. Det gör också Abbé Voglers pampiga *Hosianna* från 1795 liksom dalakoralen *Bereden väg för Herran*. Nästan alla lyser nog upp lite extra till *Nu tändas tusen juleljus*, den älskade sången som skrevs redan 1898 av tonsättaren och läraren Emmy Köhler. Den medeltida julsången *Audete, Gaude* svänger ordentligt i Ward Swingles åttastämmiga arrangemang.

*”Strålande helgonfé!
Åter din bild vi se,
ädla, välsignade ljusbärrinna!
Döden, du övervann,
var som en natt som svann.
Över ditt bål som brann
stjärnljusen brinna.
Högt över nattlig sky
snart dina timmar gry,
Sankta Lucia!”*

Möt Lucia

i Storkyrkan

Lucia är en älskad tradition med en lika dramatisk som brokig historia. Helgonet Lucia från Syracuse skulle enligt legenden brännas på bål för sin kristna tro, men tack vare ett mirakel vek lågorna undan. Ännu ett mirakel gjorde att hon fick ögonen åter efter att ha givit bort dem till en beundrande man. Allt detta skedde enligt legenden den 13 december.

Namnet Lucia kommer av latinets lux (ljus) och i den folkliga föreställningsvärlden förknippades Lucia, genom ljudlikheten, ibland med Lucifer. Det vilade något övernaturligt över Luciagestalten – kanske var hon en bergfru som anförde Lucianattens väsen.

Seden med en vitklädd Lucia som uppvaktar på morgonen togs i bruk i slutet av 1700-talet. Då hade hon änglavingar och ljusstakar i händerna. Vid förra sekelskiftet antog Lucia sin nuvarande karaktär och efter första världskriget blev Luciatågen alltmer vanliga i Sverige. Själva Luciasången härstammar från Italien och fick svensk text på 1920-talet. Lucia har sedan dess blivit en världsberömd svensk tradition som firas i skolor, kyrkor och konsertsalar. Sedan många år väcks också årets Nobelpristagare med sång, kaffe, pepparkakor, vita sårkar och tända ljus på sina hotellrum.

Till Storkyrkan vallfärdar människor varje år för att uppleva svenskt luciafirande när det är som bäst. I skenet av luciakronan och de levande ljusen sjunger några av Stockholms bästa barn- och ungdomskörer, däribland Storkyrkans Kammarkör och vår lite äldre kör S:t Jacobs Vokalensemble, de älskade sånger som hör till den speciella svenska traditionen med Lucia- och Staffansfirande. Luciatåget gör entré och ljuset lyser upp det allra djupaste mörker. I vårt unika kyrkorum – Storkyrkan med sin medeltidsmystik – får du en upplevelse utöver det vanliga.

Söndag 8 december kl 15.00 & 17.00
Stockholms Musikgymnasiums Kammarkör
Sofia Ågren dirigent

Måndag 9 december kl 18.00 & kl 20.00
Storkyrkans Kammarkör
Helene Stureborg dirigent

Tisdag 10 december kl 18.00 & kl 20.00
Adolf Fredriks musikklasser (7AB och 8EF)
Lina Sandborgh och Ingrid Risberg dirigenter

Onsdag 11 december kl 18.00 & kl 20.00
Storkyrkans Kammarkör
Helene Stureborg dirigent

Torsdag 12 december kl 18.00 & kl 20.00
Storkyrkans Kammarkör
Helene Stureborg dirigent

Fredag 13 december kl 18.00 & kl 20.00
S:t Jacobs Vokalensemble
Mikael Wedar dirigent

Lördag 14 december kl 13.00 Familjelucia
samt kl 15.00 & kl 17.00
S:t Jacobs Vokalensemble
Mikael Wedar dirigent

Entré 290–100 kr
Våra Luciakonsertter har 6 års åldersgräns förutom familjekonserten där ingen åldersgräns råder.

Jul (men inte bara jul) med John Rutter

Shepherd's Pipe Carol, *Star Carol* och *Candlelight Carol*. John Rutters julsånger är så populära att det ibland nästan blivit överväldigande för tonsättaren själv.

– Under vissa perioder har jag fått påminna folk om att jag faktiskt lever årets övriga elva månader också, säger han med ett skratt i en BBC-intervju från i förrfjol.

Trots nämnda julfokus verkar bitterhet inte vara något som ligger för den brittiske tonsättaren, som i höst fyller 79 år. Hans uppväxt var djupt präglad av musik och tack vare pianot som stod i hemmet ovanför The Globe Pub i London kände han sig aldrig ensam.

– Den dag jag lyfte på locket till det började min upptäcktsresa. Musiken blev min plats, min magiska trädgård. Så känner jag fortfarande.

Som pojke sjöng han själv carols i skolkören och steget till att han själv började komponera var inte långt.

– När jag väl hade börjat var det svårt att sluta. Om en carol kan fånga julens glädje och under, och om musiken kan föra dig närmare julens budskap är det något mycket betydelsefullt.

Rutter skrev *Nativity Carol* redan som tonåring. Men det var i samarbete med dirigenten Sir David Willcocks inför den årliga julkonserten med The Bach Choir i Londons Royal Albert Hall 1972, som hans karriär verkligen tog fart.

– David föreslog att det skulle vara trevligt med en carol så enkel att barnen skulle kunna lära sig den under konserten.

Rutter satte sig vid pianot och experimenterade med intervall som andades optimism och hopp. Han fastnade för oktaven och formade en melodi genom att gradvis förminska tonstegen.

– Med den allra enklaste text "See his star shining bright, in the sky this Christmas night", lite Mozart och en synkoperad rytm blev det en refräng som barnen lätt kunde lära sig, berättar han.

Sedan dess har Rutter komponerat minst en ny carol varje år. Hans sånger kännetecknas av tillgängliga melodier och ett lätt och festligt anslag. Med tiden har en allt större publik insett att hans verk inte bara handlar om julen. Med kompositioner som *Gloria*, *Magnificat* och *Requiem* har han etablerat sig i kyrklig tradition som berör.

– Jag har alltid varit nära en kyrka och har alltid trivts med att vistas i och skriva musik för kyrkan. Jag hör till den tysta majoriteten av människor som skulle bli förkrossade om vår kyrka slutade fungera.

För drygt tjugo år sedan inträffade något som fick den produktive Rutter att tystna för en tid. Hans son Christopher avled i en bilolycka vid endast 19 års ålder.

– Det var naturligtvis en fruktansvärd tid, och att komponera kändes då irrelevant. Jag blev rädd att mitt musikskapande skulle ha tystnat för alltid, men så småningom lärde jag mig att ibland ta ledigt från den sorg som aldrig riktigt lämnar mig. Musiken är en så viktig del av mitt liv, så jag är glad att jag kom tillbaka.

Återkomsten med *Mass of the Children* var storartad. Verket uruppfördes i Carnegie Hall i New York i februari 2004 med barnkör, vuxenkör, sopran- och barytonsolister samt orkester. Texten utgår från *Missa brevis*, det vill säga en mässa utan credo. Till den har Rutter fogat engelska poem. Psalmförfattaren Thomas Kens morgon- och kvällshymner inramar verket och ger det en känsla av att sträcka sig från uppvaknande till sömn.

– Jag hade alltid velat skriva ett verk som kombinerade barnkör med vuxna artister, inte bara för att jag tycker att ljudet av barnröster är oemotståndligt, utan också för att jag ville återgälda en skuld. Som pojksopran blev jag upprymd när vår skolkör deltog i vuxenverk med delar för barnkör, såsom Mahlers tredje symfoni och Brittens krigsrekviem. Många år senare ville jag ge barn en liknande möjlighet att uppträda tillsammans med vuxna professionella.

John Rutter, som också dirigerar körer världen över, komponerar i en tradition som är präglad av de ljud han växte upp med.

– Vi måste fortsätta utforska musikens ytterkanter och hatten av för de som har gåvan och modet att stå för avantgarde. Min gåva är att arbeta i en stil som har funnits i århundranden. Det allra bästa rådet jag har fått är från den musikdirektör jag hade i skolan, Edward Chapman. "Komponera den musik som finns i ditt hjärta," sa han. Det är ett råd jag försöker följa. Musik är det allra bästa sättet att förmedla budskapet om hopp till världen.

Anna Hedelius

Söndag 15 december kl 15.00 & 17.00 | Storkyrkan

Christmas with Rutter

Stockholms domkyrkokör
Kathrin Lorenzen sopran
Karl Söderström baryton
Kammarorkester ur Kungl. Hovkapellet
Johan Hammarström dirigent
Sir John Rutter gästdirigent

ur programmet

John Rutter Shepherd's Pipe Carol
John Rutter Candlelight Carol
John Rutter What sweeter music
John Rutter All Bells in Paradise
John Rutter Nativity carol
Gerald Finzi In Terra Pax
arr. John Rutter Deck the Hall
Adolphe Adam arr. John Rutter O Holy Night
arr. John Rutter We wish you a merry Christmas

••••

Konsertlängd 1 h
Entré 290–100 kr

John Rutter är en av världens främsta tonsättare av körmusik och är särskilt uppskattad för sin julmusik. Under mer än 50 år har han både arrangerat och komponerat egen musik som har blivit en central del av julfirandet världen över. Rutters verk kännetecknas av melodisk skönhet, tillgänglighet och hopp. Sånger som *Shepherd's Pipe Carol*, *Candlelight Carol* och *Angel's Carol* framförs av både amatör- och professionella körer i alla åldrar, och de fångar med stor känslighet julens glädjebudskap.

Gerald Finzi's kantat *In Terra Pax* speglar tonsättarens medvetenhet om livets förgänglighet och hans kärlek till den engelska landsbygden. Komponerad 1954, kort före hans död i leukemi, förenar verket två verser från Robert Bridges dikt Noel: *Christmas Eve*, 1913 med Lukasevangeliets julberättelse. Verket skildrar en poet som på en kall julafton hör kyrkklockorna och föreställer sig änglakören som sjöng för herdarna den första julen. Trots Finzi's personliga sorger och krigets mörka skuggor förmedlar *In Terra Pax* en stark känsla av hopp och frid.

Lördag 21 december kl 16.00 | Storkyrkan
Söndag 22 december kl 16.00 | Storkyrkan

Julen sjungs in

S:t Jacobs Kammarkör
Anne Sofie von Otter mezzosopran
Fabian Fredriksson gitarr
Linnékvintetten
Mattias Wager orgel & piano
Gary Graden dirigent

••••

Konsertlängd 1 h 20 minuter
Entré 290–100 kr

När domkyrkokantorn Gary Graden leder sin allra sista Julen sjungs in i Storkyrkan får han fint sällskap i form av mezzosopranen Anne Sofie von Otter, gitarristen Fabian Fredriksson, organisten Mattias Wager och Linnékvintetten.

Hovsångerskan Anne Sofie von Otter är en av vår tids mest mångsidiga artister och framträder regelbundet runtom i världen med världsledande dirigenter och orkestrar. Under senare år har hon regelbundet musicerat tillsammans med gitarristen Fabian Fredriksson, som med bas i populärmusiken numera rör sig fritt mellan olika genrer och musikstilar. Den dynamiska Linnékvintetten har sedan starten 1986 gått in för att förnya den svenska repertoaren för brasskvintett, vilket inneburit ca 40 uruppföranden av svensk musik.

I den anglosaxiska traditionen är carols en lika självklar ryggrad som våra svenska julvisor är hos oss. Många av de engelska sångerna har också svenska motsvarigheter, exempelvis *O come all Ye Faithful* som vi på svenska känner som *Dagen är kommen*. Under konserten får du uppleva ett fyrverkeri av kända julvisor och en del nykomponerade. Solosånger, körstycken och magnifik orgel. Om du mot förmodan inte kommer i julstämning efter en konsert får du helt enkelt gå på en till!

Måndag 23 december kl 18.00 | Storkyrkan

Sjung med!

Gary Graden allsångsledare
Mattias Wager orgel & piano

••••

Konsertlängd 1 h

Fri entré Insamling till musikverksamheten

När domkyrkokantor Gary Graden kliver in i rollen som allsångsledare och domkyrkoorganist Mattias Wager axlar ansvaret som kompmusiker får du chansen att sjunga med i julens vackraste sånger och uppleva hur verksamt sång och dans kan vara som glädje och tröst.

Med starka röster stämmer vi gemensamt in i texterna om julens under och budskapet om frid med hopp om en bättre värld. En älskad tradition där alla får känna sig hemma!

Juldagen 25 december kl 15.00 | Storkyrkan

Olivier Messiaen Vingt Regards sur l'Enfant-Jésus

Carl-Axel Dominique piano

Program

Olivier Messiaen Vingt Regards sur l'Enfant-Jésus

••••

Konsertlängd 2 h

Entré 180 kr (onummerade platser)

Oljemålning av Ingrid Dominique

Carl-Axel Dominique räknas som en av världens främsta uttolkare av den franska kompositörens Olivier Messiaens extatiskt visionära pianomusik. Det årliga juldagsframförandet av *Tjugo betraktelser över Jesusbarnet* som han sedan decennier håller i Storkyrkan är en levande institution i Stockholms musikliv. Messiaen mediterar över Jesusbarnet med en uttrycksskala från stillhet till extas, från det andlöst överjordiska till det kraftfullaste glädjeutbrott.

Efter att Dominique i början av 80-talet för första gången hade framfört verkets alla tjugo satser fick han ett brev av kompositören själv med en inbjudan till Paris för att studera Messiaens pianoverk tillsammans med honom. Besöket resulterade i ett drygt tioårigt samarbete och flera besök i Paris. Oliver Messiaen själv var starkt berörd av Dominiques tolkningar:

”Jag tänker alltid tillbaka med glädje på den tiden när Carl-Axel Dominique besökte mig för att spela *Tjugo Betraktelser Över Jesusbarnet*. Det var en stor upplevelse att höra en sådan magnifik pianist tolka mitt arbete, med en sådan underbar teknik och en sådan varierande färgsättning.”

Annandag jul 26 december kl 16.00 | Storkyrkan

Julens sånger och psalmer

Storkyrkans Kammarkör
Lukas Arvidsson fiol
Mattias Wager orgel & piano
Gary Graden dirigent
Helene Stureborg dirigent

••••

Konsertlängd 1 h
Entré 290–100 kr

Annandag jul är tillägnad den helige Stefano i större delen av den kristna världen och i folkmun har dagen även fått benämningen Staffansmäss. Det firar vi i Storkyrkan med traditionsenlig konsert då publik och medverkande tillsammans framför julens vackra sånger och psalmer.

Sankt Staffan sågs vara skyddshelgon för kuskar, stalldrängar, stenhuggare, skräddare och vävare. Han kan behändigt nog även tillkallas vid huvudvärk! För i världen brukade ungdomar fira Staffansmäss genom att klä ut sig och rida runt i byn under stöj och stim sjungandes Staffansvisor.

Nyårsafton 31 december kl 16.00 | Storkyrkan
Nyårdagen 1 januari 2025 kl 16.00 | Storkyrkan

Nyårkonsert

Storkyrkans Vokalensemble
Susanne Rydén nyårstalare
Maria Keohane sopran
Anders J. Dahlin tenor
Orfeus Barock Stockholm
Gary Graden dirigent

Program

Arcangelo Corelli Concerto Grosso op. 6 no. 4
Georg Friedrich Händel Let the Bright Seraphim
ur oratoriet Samson (1742)
Georg Friedrich Händel Ode for St. Cecilia's Day

••••

Konsertlängd 1 h 30 minuter
Entré 370–100 kr

Sankta Cecilia, kyrkomusikens (och de blindas) skyddshelgon firades den 22 november årligen i slutet av 1600-talet av Londons musiker med banketter och ett nyskrivet ode till helgonets äras. Traditionen föll i glömska men återupplivades 1739 av G.F. Händel som då skrev sin kantat *Ode for St. Cecilia's Day* som Storkyrkans Vokalensemble här framför tillsammans med Maria Keohane och Anders J. Dahlin och de barockintresserade medlemmarna i Kungliga Filharmonikerna som utgör Orfeus Barock.

Händel använde texter av John Dryden som tagit fasta på Pythagoras teori om harmonia mundi – att musiken varit en central kraft i världens skapelse. Kantaten kännetecknas av sprudlande kör- och orkestersatser interfolierat av charmerande arior där solisten och instrumentalisten ges stort utrymme till improvisation.

Trettondedag jul 6 januari 2025 kl 16.00 | Storkyrkan

Guld, rökelse och myrra

S:t Jacobs Vokalensemble
Johannes Skoog orgel
Mikael Wedar dirigent

ur programmet

Benjamin Britten Rejoice in the Lamb
Benjamin Britten ur A.M.D.G – Ad Majorem Dei Gloriam
Jonathan Rathbone The Oxen
John Rutter Donkey Carol

••••

Konsertlängd 1 h

Entré 180 kr (onummerade platser)

Trettondagen är en av de äldsta kristna högtiderna och firas för att österländska stjärntydare fann vägen till Betlehem genom att följa en stjärna på himlen. Stjärnan ledde dem till ett stall där de fann Jesus, som de hedrade med guld, rökelse och myrra.

När stjärntydarna, som också brukar kallas kungar eller vise män, tågar in i Storkyrkan tillsammans med åsnan, oxen och lammet står den anglikanska kyrkomusiken i centrum. Krubban är fylld med halm, det lilla Jesusbarnet ser sig förundrat omkring och Benjamin Brittens musik spritter av glädje och blandade rytmer. I *Rejoice in the Lamb* samt sviten *A.M.D.G – Ad Majorem Dei Gloriam*, med text av Jesuitprästen Gerard Manley Hopkins, utmanar han körerna (och sin publik) med stora svepande linjer fyllda av breda ackord och dynamiska växlingar i tempo och karaktär.

The Oxen är en juldikt skriven av Thomas Hardy 1915. Jonathan Rathbone, tidigare förste tenor i vokalgruppen Swingle singers, gjorde detta innerliga arrangemang 1991.

Donkey Carol är en av John Rutters mest älskade julsånger, skriven på 1970-talet.

Vi bjuder också in publiken att sjunga tillsammans med orgeln och kören i psalm 433: *In dulci jubilo*.

Orgel i Storkyrkan

Storkyrkan, eller Bykyrkan som den först kallades, omnämns första gången 1279 och det skulle dröja ytterligare ett drygt sekel innan de första spåren av kyrkans orgel nedtecknades. Året var 1389 och under de följande seklerna kom en rad nya och alltmer avancerade orgelverk att projekteras och i många fall förverkligas. Kyrkans nuvarande och flera gånger ombyggda instrument från 1960 ryms bakom en fasad från 1796, ritad av vice stadsarkitekten Erik Palmstedt. Denne var f ö mycket musikalisk och var vid sidan av ritbordet verksam som organist i Riddarholmskyrkan under 27 år. Börshuset vid Stortorget är ett annat vackert exempel på Palmstedts italienskinfluerade stil.

Stockholm var ännu vid 1600-talets inbrott en liten landsortsstad med som högst 10 000 invånare, inräknat Karl IX:s hovstat som annars mest höll till på Nyköpingshus. Kungarna och därmed hovet och förvaltningen förde en ambulerande tillvaro mellan olika slott i riket. Med Axel Oxenstiernas reformer under den gryende stormaktstiden kom allt detta att förändras. På några decennier utvecklades Stockholm till en huvudstad som kunde anstå det nya Sverige. Konstnärer, arkitekter, bildhuggare och filosofer drogs norrut. I stadens kyrkor och i hovkapellet kom många invandrade storheter att verka. Bröderna Martin och Anders Düben är två bra exempel på denna utveckling. Födda i Tyskland kom de under 1600-talets mitt att avlösa varandra som organister i Storkyrkan. Båda var också tonsättare – vilket nästan alla musiker var på den tiden. Deras ättlingar kom att nå samhällets högsta höjder då ståndscirkulationen var en realitet.

Konserter i vår tids bemärkelse förekom inte. Under 1700-talet och framåt blev det ändå allt vanligare att berömda storheter, både lokala och internationella, hyrde in sig i Stockholms kyrkor för att ge konserter, då ofta till förmån för något välgörande ändamål. Abbé Vogler, mannen bakom sången och psalmen *Hosianna*, var särskilt aktiv som orgelvirtuos och gav 32 konserter under sina år i Stockholm (1786–1799). Hans tonmålningar ”i den mest realistiska genren slog mycket an på folket”, så även i Storkyrkan.

Erik Gabriel von Rosén (organist 1800–1826) och Conrad Nordqvist (dito 1873–1918) var båda verksamma i Storkyrkan och under sina respektive livstider uppburna konstnärer. De är också lyckade exempel på det mångsyssleri forna tiders musiker ofta ägnade sig åt. von Rosén var helt självlärd och ansågs vara samtidens bästa svenske organist. Samtidigt som han framträdde som

solist ända fram till 1850-talet gjorde han karriär som ämbetsman och slutade som president för Svea hovrätt. Conrad Nordqvist var operadirigent, hovkapellmästare och en period också operachef. Sitt orgelspel ägnade han ett förstrött intresse och Nordqvists mest kända komposition – *Karl XV:s sorgmarsch* – blev berömd genom ett arrangemang för orgel av kollegan i S:t Jacob, Albert Lindström.

Nordqvist kvarstod på sin befattning formellt ända till 1918 med Harald Fryklöf som t f organist från 1908. Denne vårdade verkligen sitt orgelspel, något som märks tydligt i två stora verk: *Introduktion och Passacaglia* respektive Symfoniskt stycke. När Fryklöf rycktes bort 1919 i spanska sjukan sörjdes han som det stora löfte han var men också som mästaren till en handfull verk av stor skönhet. *Sonata alla leggenda* för violin och piano var länge Fryklöfs mest framförda tonsättning. Numera uppmärksammas *Symfoniskt stycke* i allt högre grad.

Ytterst produktiv var David Wikander, organist 1920–1952. Han påverkades tidigt av den s k Ceciliarörelsen som förnyade kyrkomusiken genom höjd musikalisk nivå och större tillgänglighet men även av den danske teoretikern Thomas Laubs idéer om en mer autentisk och enkel musikstil. Resultatet blev ett ganska kärvt uttryck som dock beundrades mycket av samtidens fackfolk: ”Intet mindervärdigt har flutit ur hans penna”. Så uttryckte sig en kollega i samband med en av Wikanders jämna födelsedagar. Ironiskt nog är den högromantiska tolkningen av Frödings *Kung Liljekonvalje* Wikanders mest omtyckta, ja rentav älskade, stycke.

Den som betytt mest för Storkyrkans utveckling som orgelcentrum är Gotthard Arnér. Under närmare 30 år kom denne att starkt påverka Storkyrkans och Stockholms musikliv (1953–1980). Arnér var en generös och expansiv natur, alltid beredd att ta in nya intryck och ge dessa möjligheter. 1960-talets avant-garde med namn som Karl-Erik Welin och Bengt Hambraeus samsades med nyare fransk musik och svenska uruppföranden i mer traditionell stil. Erland von Kochs på sin tid nydanande *Kontraster*, får här tjäna som ett exempel på musik tillkommen på Arnérs initiativ. Tillsammans med Gustav Vasa och Matteus kyrkor skapade Storkyrkan och Arnér en konsertserie av stor betydelse för stockholmarna, såväl fast boende som mer eller mindre tillfälliga besökare. Nu när S:t Jacobs fredagsserie för en tid tar plats i Storkyrkan är det i Gotthard Arnérs anda och efterföljd.

Michael Waldenby

Fredagar kl 17.00

Orgelkonserter

Fredag 6 september kl 17.00

Bara vara

Johann Sebastian Bach Pièce d'orgue

Robert Schumann Tre kanon: E-dur, h-moll, Ass-dur

Kristina Forsman Bara vara

César Franck Choral nr 1 E-dur

Mattias Wager orgel

Fredag 13 september kl 17.00

Drömlandskap

César Franck Fantaisie op. 16

Gabriel Fauré Après un rêve

Jehan Alain Deuxième Fantaisie AWV 91

Louis Vierne Clair de lune & Carillon de Westminster

Johannes Skoog orgel

Fredag 20 september kl 17.00

Music from Great Britain

Francis Pott Laudes

William Byrd Fantasia in A minor MB 13

Philip Moore Impromptu

Thomas Tallis Hymn: Veni Redemptor gentium

Herbert Howells Master Tallis's Testament

Percy Whitlock Scherzetto ur Organ Sonata in C minor

Charles Villiers Stanford Fantasia and Toccata op. 57

Ben Sheen (England) orgel

Fredag 27 september kl 17.00

Hösten

Antonio Vivaldi Hösten ur De fyra årstiderna

Frédéric Chopin Regndroppspreludiet

Maurice Journeau Choral

Kristina Forsman Rain Refrain (transkr. Wager)

Mattias Wager orgel

Fredag 4 oktober kl 17.00

Musik, tout de suite!

Carl Unander-Scharin Toccata Processionis I,

Air tout de suite & Inventio Processionis

Arvo Pärt Trivium

Gaston Litaize Scherzo ur 12 Pièces pour Grand Orgue

Bengt Hambraeus Caprice sur les timbres de quinte

et tierce ur Livre d'orgue

George Thalben-Ball Elegy

Maurice Duruflé Toccata ur Suite op. 5

Johannes Skoog orgel

Fredag 11 oktober kl 17.00

Triptyk och symfoni St Görän

Errollyn Wallen Triptych

Mattias Wager Improvisation över Örjanslåten

Louis Vierne Symfoni nr 3 fiss-moll

Mattias Wager orgel

Fredag 18 oktober kl 17.00

Passionerad romantik

Max Reger Toccata e-moll op. 65:11

Louis Vierne Lied ur 24 Pièces en style libre op. 31

Charles-Marie Widor Orgelsymfoni nr. 6 g-moll

Casper Wikström orgel

Fredag 25 oktober kl 17.00

Symfoni på svenska

Elfrida Andrée Orgelsymfoni nr. 1 h-moll

Emil Sjögren Preludium och fuga a-moll op. 49

Gunno Södersten Hymnus caelestis ur Orgelsymfoni nr. 6 op. 89

Casper Wikström orgel

Fredag 1 november kl 17.00

Vila, vila

Wilhelm Stenhammar Mellanspel ur kantaten "Sången"

Kristina Forsman Vila, vila

Johann Sebastian Bach Schmücke dich, o liebe Seele

Oskar Lindberg Sonat g-moll

Mattias Wager orgel

Fredag 8 november kl 17.00

Uppdrag: barock

J.S. Bach Preludium & fuga e-moll BWV 548

J.S. Bach Allein Gott in der Höh' sei Ehr' BWV 662 & 664

Stephen Hough Von Gott will ich nicht lassen

ur The Orgelbüchlein Project

Nicolaus Bruhns Preludium e-moll (stora)

Johannes Skoog orgel

Fredag 15 november kl 17.00

Färg och form

Maurice Duruflé Prélude ur Suite op. 5

Jehan Alain Variations sur un thème

de Clément Jannequin

Marcel Dupré Prelude & Fugue op. 7:3

Jehan Alain Fantasmagorie & Litanies

Louis Vierne Andantino ur Pieces de Fantasia op 51:2

Gaston Litaize Prélude et Danse Fuguée

Johannes Skoog orgel

Fredag 22 november kl 17.00

Tigrar och fåglar

Errollyn Wallen Tiger

Franz Liszt Franciskuslegend nr 1: Fågelpredikan
(transkr. Johannes Geffert)

Franz Liszt Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen.
(transkr. Mattias Wager)

Mattias Wager orgel

Fredag 29 november kl 17.00

I begynnelsen ...

César Franck Grande Pièce Symphonique op. 17

Franz Liszt Les Préludes (transkr. Nathan Laube)

Johannes Skoog orgel

Våra ensembler

S:t Jacobs Kammarkör bildades 1980 och har sedan 2011 både S:t Jacobs kyrka och Storkyrkan som hemvist. Repertoaren består av a cappellaverk från flera epoker och större verk för kör och orkester. Kören finns dokumenterad på ett 20-tal kritikerrosade CD-skivor och har beställt/uruppfört över 90 verk av svenska och utländska tonsättare. Kammarkören turnerar regelbundet och har vunnit ett stort antal priser inklusive European Grand Prix for Choral Singing.

Repetitionsdag: onsdagar kl 18.30–21.30
Repetitionsplats: Storkyrkosalen, Stortorget 1
e-post: gary.graden@svenskakyrkan.se
Telefon: 070-748 62 52
Hemsida: www.sjkk.se

Storkyrkans vokalensemble består av ett varierande antal sångare beroende på varje enskilt projekts olika krav. Den framför musik för mindre ensemble i gudstjänst och konsert. Musik av renässansens och barockens mästare samt av nutida tonsättare står på ensemblens program.

e-post: gary.graden@svenskakyrkan.se
Telefon: 070-748 62 52

Stockholms domkyrkokör, som leds av Johan Hammarström, har sina rötter i Sankta Clara kyrkokör, Stockholms äldsta kyrkokör, bildad redan 1880 av J. Ludvig Ohlsson. Kören består av 32 sångare och har en bred repertoar från barock via wienklassiker och romantiska verk till helt nutida tonsättare som Judith Bingham och Eriks Ešenvalds. Med Johan Hammarströms tillträde har repertoaren fått särskilt fokus på brittiska verk av tonsättare såsom Benjamin Britten, C.H.H. Parry och Ralph Vaughan Williams. Våren 2024 åkte kören på turné till England.

Repetitionsdag: torsdagar kl 18.15–20.45
Repetitionsplats: Storkyrkosalen, Stortorget 1
e-post: johan.hammarstrom@svenskakyrkan.se
Telefon: 08-723 30 41
Hemsida: www.domkyrkokoren.se

Schola cantorum bildades i Storkyrkan i Stockholm 1934 av den i körsammanhang kände tonsättaren och dåvarande domkyrkoorganisten David Wikander tillsammans med kantorn i Storkyrkan Sven Lizell och komminister Gabriel Grevberg. Ensemblen nystartades i Storkyrkans regi 2021 av Johan Hammarström och består idag av ett 20-tal unga och rutinerade körsångare, många med bakgrund i Nationella ungdomskören, Allmänna sången och OD. Flera av sångarna studerar vid Kungl. Musikhögskolan i Stockholm. Ensemblen arbetar i projektform.

Repetitionsdag: projektform.
Repetitionsplats: Storkyrkosalen, Stortorget 1
e-post: johan.hammarstrom@svenskakyrkan.se
Telefon: 08-723 30 41

S:t Jacobs Vokalensemble bildades hösten 2007 (som S:t Jacobs Ungdomskör) och leds sedan starten av Mikael Wedar. Kören består av ca 36 sångare och har specialiserat sig på a cappella-musik från 1900-talet. 2014 vann de European Grand Prize of Choral Singing i Debrecen, Ungern, efter att ha kvalificerat sig vid Tolosa Choir Competition i Spanien året innan. Sommaren 2017 var kören inbjuden till World Symposium of Choir Music i Barcelona för att representera Sverige. Vokalensemblen gästar olika festivaler världen över varje år, och senast i maj 2024 deltog de i körtävlingen "Harmonie Festival" i Limburg, Tyskland, och stod som segrare i samtliga kategorier de ställde upp i.

Repetitionsdag: måndagar kl 18.30–21.30
Repetitionsplats: Storkyrkosalen, Stortorget 1
e-post: mikael.wedar@svenskakyrkan.se
Telefon: 070-866 23 24
Hemsida: www.sjve.se

Storkyrkans Kammarkör för unga sångare 17–26 år, startade hösten 2023 och leds av Helene Stureborg. Ett fyrtiotal vokalt välutbildade ungdomar ska framöver ta sig an både kända klassiker såväl som ny och utmanande repertoar. Med bakgrunder i musikklasser, Stockholms Musikgymnasium och med pågående musikutbildningar, bland annat på Kungl. Musikhögskolan, är de väl rustade att bjuda sin kommande publik på lysande konsertupplevelser. Vi hoppas att du i framtiden vill kunna säga: Jag var där!

Repetitionsdag: tisdagar kl 18.00–20.30
Repetitionsplats: Storkyrkosalen, Stortorget 1
e-post: helene.stureborg@svenskakyrkan.se
Telefon: 070-863 15 15

Storkyrkans barnkör & flickkör leds av Elisabeth Ljunggren Kurbany. Barnkörens medlemmar är mellan 5 och 10 år gamla och flickkörens medlemmar är mellan 10 och 16 år gamla. Körerna har haft konsert med Georg Riedel, framfört barnmusikaler, medverkat i Gamla Stans levande julkalender, Lucia i Storkyrkan och sjungit för organisationen ecpat.

Repetitionsdagar: måndagar och tisdagar (utifrån grupp)
Repetitionsplats: Själakoret, Storkyrkan
e-post: elisabeth.ljunggren.kurbany@svenskakyrkan.se
Telefon: 0730-89 42 59

Storkyrkans Gosskör är en institution med rötter i 1600-talet. Medlemmarna är mellan sju och trettio år. De vuxna sångarna framträder ibland som manskören Schola Sancti Jacobi. Kören leds av Gregory Lloyd.

Repetitionsdag: onsdagar kl 17.00–21.00
Repetitionsplats: Själakoret, Storkyrkan
e-post: gregory.lloyd@svenskakyrkan.se
Telefon: 070-858 93 69
Hemsida: www.skgk.se

Våra musiker

Gary Graden är domkyrkokantor och leder S:t Jacobs Kammarkör och Storkyrkans Vokalensemble.

Han har varit körledare och kantor i S:t Jacobs kyrka och Storkyrkan sedan 1983 där han leder S:t Jacobs Kammarkör. Med sina körer turnerar han regelbundet, beställer och framför ofta ny musik och har spelat in ett stort antal skivor. Han är verksam som dirigent och lärare runtom i världen. År 2005 utsågs Gary Graden till Årets körledare och erhöll år 2020 H.M. Konungens medaljen Litteris et Artibus.

e-post: gary.graden@svenskakyrkan.se
Telefon: 070-748 62 52

Johan Hammarström tillträdde 2021 som biträdande domkyrkoorganist och dirigent för Stockholms domkyrkokör. Närmast kommer Johan från Västerås domkyrka där han verkade som domkyrkoorganist, körledare och dirigent 2003–2021. Han bedriver även en aktiv verksamhet både nationellt och internationellt som organist, ackompanjator, dirigent och föreläsare. Som lärare är han knuten till Musik- och Operahögskolan vid Mälardalens universitet, där han undervisar i orgel. Från hösten 2024 verkar han som organist och körledare i Uppsala domkyrka, men kvarstår som ledare för Stockholms domkyrkokör.

e-post: johan.hammarstrom@svenskakyrkan.se
Telefon: 08-723 30 41

Mattias Wager är domkyrkoorganist i Storkyrkan sedan 1 juli 2011. Han är internationellt verksam som konsertorganist och leder ofta master classes i orgelspel, gudstjänstspel och improvisation. Han har ett brett musikaliskt fokus där bland annat improvisation och spontant musicerande tar stor plats. Mattias Wager är även ledamot i Kungliga Musikaliska Akademien.

e-post: mattias.wager@svenskakyrkan.se
Telefon: 070-511 98 16

Helene Stureborg arbetade mellan åren 1990 och 2022 som musklärare och dirigent vid Stockholms Musikgymnasium/Kungsholmens gymnasium. Hon har också undervisat i kördirigering och ensembleledning vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm samt vid kurser utomlands. 2017 mottog hon utmärkelsen Årets körledare. Sedan 2023 är hon verksam som planeringschef för Radiokören. Hösten 2023 startade hon Storkyrkans Kammarkör, en kör för unga sångare 17–26 år.

e-post: helene.stureborg@svenskakyrkan.se
Telefon: 070-863 15 15

Mikael Wedar dirigent och körledare för S:t Jacobs Vokalensemble. Mikael är utbildad i dirigering, piano och sång vid Kungliga Musikhögskolan. Han har även en bakgrund som körsångare, organist och lärare vid Stockholms Musikgymnasium.

e-post: mikael.wedar@svenskakyrkan.se
Telefon: 070-866 23 24

Gregory Lloyd leder sedan 2011 Stockholms domkyrkoförsamlings gosskör. Efter studier på Northern College of Music i Manchester verkade han en tid som lärare i England. Till Sverige flyttade Gregory Lloyd 2003 då han utsågs till organist i Katarina församling.

e-post: gregory.lloyd@svenskakyrkan.se
Telefon: 070-858 93 69

Elisabeth Ljunggren Kurbany leder barn- och flickkörerna. Elisabeth tog sin Bachelor of Music i sång vid Trinity College of Music, London. Efter avslutade studier kompletterade hon med en pedagogisk påbyggnadsexamen för musiker vid Kungl. Musikhögskolan. Elisabeth är även verksam som sångerska och sångpedagog.

e-post: elisabeth.ljunggren.kurbany@svenskakyrkan.se
Telefon: 0730-89 42 59

Johannes Skoog är en av Sveriges mest eftersökta konsertorganister. Han arbetar som organist och körledare i Hedvig Eleonora församling i Stockholm och vikarierar som organist i Storkyrkan. Skoog började spela orgel som åttaåring och har studerat vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm och Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse i Paris.

e-post: johannes.skoog@svenskakyrkan.se
Telefon: 08-545 675 83

Storkyrkans musikvänner

Som medlem stöttar du aktivt musikkivet i Storkyrkan. I gengäld får du, förutom rabatt och förtur till konserter, möjlighet att lyssna till och träffa spännande och framstående sångare och musiker under gemytliga former vid föreningens vänträffar som äger rum inne i Storkyrkan.

Höstsäsongen inleds den 24 september med en av vårt lands mest framstående organister: Johannes Landgren. Han har under det senaste året varit verksam som tf rektor för Kungliga musikhögskolan utöver sitt arbete som lärare. Han har mycket att berätta om dagens musikerutbildningar och vad som händer på Musikhögskolan. Johannes kommer även att spela på Storkyrkans orglar. Vi ser fram mot en spännande afton!

Framtidens storsångare träffar vi den 22 oktober då vi gästas av Mälardalens universitet. Professor Lena Hellström Färnlöf är ledare för operaskolan därstädes och hon kommer presentera utbildningen för publiken. Hennes studenter står för fantastisk sång den här omväxlande tisdagskvällen.

Höstterminen avslutas traditionsenligt med Storkyrkans musiker Gary Graden och Mattias Wager som lot-sar oss in i advents- och jultidens musikskatter. 19 november möter vi dessa våra egna storstjärnor.

Vänträffarna äger alltid rum på tisdagar kl 19.00. Denna höst är vi i Storkyrkan den 24 september respektive 19 november. 22 oktober är vi i Storkyrkosalen. I pausen serveras smörgås och dryck till självkostnadspris. Som medlem i SMV får du alltid en särskild inbjudan till varje träff.

Hur blir man *medlem*?

.....

Medlemsfakta

Medlemsavgift per kalenderår:

- 300 kr för enskild medlem
- 175 kr därtill för sammanboende
- 3000 kr för juridisk person

Gäller för ett kalenderår.

Betala till pg 419-2 Storkyrkans musikvänner.

Ange namn, adress och e-postadress.

Har du frågor?

Skicka gärna ett mail till ordförande
michaelwaldenby@gmail.com

Vi rekryterar konsertvärdar

– Kom och var med i musikens värld!

Är du musikintresserad och vill arbeta volontärt vid konserter i fantastisk miljö?

Du styr själv hur stort åtagande du vill ta på dig, alltifrån ett enskilt tillfälle till konsertvärdskap vid flera konserter är välkommet. Våra konserter genomförs följande tider:

- Fredagar kl 17.00
- Lördagar kl 15.00 eller 16.00
- Söndagar kl 16.00

även andra konserttider kan förekomma.

I samband med dessa konserter behöver du som konsertvärd vara på plats mellan 30–60 minuter före konsertstart, beroende på konsertens omfattning, för att ta emot publiken.

Som konsertvärd har man till uppgift att:

- Ta emot konsertbesökare vid kyrkans entré och dela ut programblad och generalprogram.
- Hjälpa besökare till rätt sittplats

Självklart får man stanna kvar och lyssna på underbar musik!

För anmälan eller frågor, kontakta domkyrkoklockare Mårten Dahlberg:
e-post: marten.dahlberg@svenskakyrkan.se

**Svenska
kyrkan**

Stockholms
domkyrkoförsamling

Besöksadress: Stortorget 1, 111 29 Stockholm

Postadress: Box 2122, 103 13 Stockholm

Telefon: +46 (0)8-723 30 00

e-post: sth.domkyrko.forsamling@svenskakyrkan.se

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/stockholmsdomkyrkoforsamling